

хж на нѣколко часа—обикновенно до вечерята кжсно. Благочинитѣ и прилежателнитѣ се награждавахъ, освѣнѣ съ похвалитѣ на даскала и съ нѣщо по-сжщественно: *евсима* (марки), като пощенскитѣ марки отъ два степени — първа и втора. Съ стойността на тия *евсима* прѣстжпникътъ откупуваше въ извѣстни случаи вината си; — наказанието се замѣняваше съ глоба. Когато, по-сетнѣ, на 1842—43 се откри въ Търново първото българско взаимно училище при църквата Св. Николая, този дисциплинаренъ редъ се въведе и въ него, освѣнѣ правилото на глобата—откупа на наказанието съ марки, като врѣдително, че приучваше дѣцата на злоупотрѣбление и да лукавствуватъ. За себе си не казвамъ, че правяхъ абсолютно исклучение отъ описанитѣ горѣ категории; но въобще азъ бѣхъ кроткъ, прилежателенъ, и отъ тежкитѣ наказания бѣхъ запазенъ. Дѣтинско блаженство! Отъ него само добри въспоминания имамъ.

Три години така продължавахъ грѣцкото си образование. Знаяхъ вече да *канерхвамъ* въ църква, да говоря и разбирамъ грѣцки, бѣхъ вече цѣлъ грѣкъ и не безъ достолѣпие се считахъ за такъвъ. По приетия училищенъ редъ, всѣка година ставаше *ексетасисъ* (испитание) и азъ всѣкога вземахъ съответственно първата *вравия* (награда) отъ учителя—единъ видъ медалчета отъ книжена мукава нашерени — и пълна дѣтска шепа захарчета отъ *епитропоса*. Азъ още и до днешенъ помнж пѣсенъта, която обикновенно испѣвахми прѣдъ публиката въ деня на туй *вравевсисъ*, безъ да се грижимъ много-много, ако не разбирами думитѣ и значението ѳ. Тя се намираше въ тогивашнитѣ грѣцки букварчета, печатани въ Цариградъ, и първитѣ стихове на пѣсенъта бѣхх:

Εἰς τοὺς γενναίους καὶ θειροὺς προστάτας τῆς παιδείας,
Καὶ συνεργοὺς τῆς ἐθνικῆς προόδου καὶ εὐκλείας.

(На благодарителнитѣ и горещи покровители на учението,
И съдѣйци на народния успѣхъ и величието).

Но, нали има прѣврати въ свѣта? Такъвъ единъ, и щастливъ за мене, се случи, който прѣкрати грѣцкото ми образование. Бѣше на 1844 г., когато азъ навършихъ цѣла единадесетъ годишна възраст, бѣхъ вече минжлъ всичкитѣ *таксиси* (чинове) на *алилодидактикото* (взаимното) и прѣдстоеше нея година да прѣминж въ *елиникото* (елинското). Тѣ-